TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN T** **TỈNH BÌNH THUẬN**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do –Hạnh phúc**
Số: **133**/2023/QĐST-VDS	*T, ngày 11 tháng 8 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN T
TỈNH BÌNH THUẬN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: ông Nguyễn Văn Thạch
- Thư ký phiên họp: ông Văn Hồng Lễ
- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tham gia phiên họp: bà Võ Thị Bích Ngà - Kiểm sát viên.

Ngày 11 tháng 8 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện T mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 226/2023/TLST-VDS ngày 27/6/2023, về việc: *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số 05/2021/QĐST-DS ngày 10 tháng 8 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu: bà **Ngô Thị Đ** - sinh năm 1947
- Người đại diện theo ủy quyền: bà **Hồ Thị Xuân T** - sinh năm 1985

(Theo giấy ủy quyền chứng thực số: 339, quyển số: 01/2023-SCT, ĐK ngày 03/8/2023 của Văn phòng công chứng Phan Rí Cửa)

Cùng địa chỉ: số 19 Đinh Tiên Hoàng, tổ dân phố 12, khu phố Giang Hải 1, thị trấn Phan Rí Cửa, huyện T, tỉnh Bình Thuận (có mặt)

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự): ông **Hồ Văn T** - sinh năm 1967

Địa chỉ: số 19 Đinh Tiên Hoàng, tổ dân phố 12, khu phố Giang Hải 1, thị trấn Phan Rí Cửa, huyện T, tỉnh Bình Thuận (vắng mặt)

Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ việc và lời trình bày của người yêu cầu.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ghi ngày 20/6/2023 và lời khai của người yêu cầu là bà Ngô Thị Đ, có nội dung như sau:

Chồng bà là ông Hồ Thê (sinh năm 1940 - chết năm 2018); vợ chồng bà có 9 người con, trong đó có Hồ Văn T, lúc sinh ra và lớn lên T vẫn phát triển tâm sinh lý bình thường. Vào năm 2003 T đi phụ xe thì bị tai nạn ảnh hưởng đến thần kinh, gia đình tôi đã cố gắng chạy chữa nhưng bệnh tình của T càng ngày càng nặng cho đến bây giờ thì T không nhận thức Đ, không làm chủ được hành vi của mình.

Nay bà yêu cầu Toà án nhân dân huyện T tuyên bố con bà là Hồ Văn T là người mất năng lực hành vi dân sự đồng thời cử bà làm người đại diện theo pháp luật cho Hồ Văn T.

Tại phiên họp đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện T, đề nghị áp dụng khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 369, Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; khoản 1 Điều 22, Điều 46, Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 53 của Bộ luật dân sự năm 2015; khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án; tuyên xử:

- Chấp nhận yêu cầu của bà Ngô Thị Đ: tuyên bố ông Hồ Văn T - sinh năm 1967, thường trú: số 19 Đinh Tiên Hoàng, tổ dân phố 12, khu phố Thanh Giang 2, thị trấn Phan Rí Cửa, huyện T, tỉnh Bình Thuận là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Người đại diện theo pháp luật: bà Ngô Thị Đ làm người đại diện theo pháp luật cho ông Hồ Văn T.

- Về lệ phí: bà Ngô Thị Đ thuộc trường hợp miễn lệ phí theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự Đ thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát, Tòa án nhân dân huyện T nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết:

Theo yêu cầu của bà Ngô Thị Đ, yêu cầu Toà án nhân dân huyện T, tuyên bố ông Hồ Văn T (con ruột của bà Đ) là người mất năng lực hành vi dân sự đồng thời cử bà làm người đại diện theo pháp luật cho Hồ Văn T. Đây là loại việc dân sự *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện T, tỉnh Bình Thuận.

[2] Về chứng cứ, chứng minh:

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định: *"Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ Đ hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu*

quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...".

Căn cứ vào Bản kết luận giám định pháp y tâm thần số: 559/KL-VPYTW ngày 31/7/2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hoà – Bộ Y tế, kết luận: Về y học: hiện nay đương sự bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5-ICD.10). Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: hiện nay đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do đó, có đủ cơ sở để tuyên bố ông Hồ Văn T là người mất năng lực hành vi dân sự, theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015.

Tại khoản 2 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định:*"Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện"*

Tại khoản 3 Điều 53 Bộ luật dân sự quy định: *"Trường hợp người thành niên mất năng lực hành vi dân sự chưa có vợ, con ... thì cha mẹ là người giám hộ"*

Ông Hồ Văn T là người thành niên chưa có vợ con, cha ông đã chết, hiện còn mẹ là bà Ngô Thị Đ, nên bà Ngô Thị Đ là người đại điện theo pháp luật cho ông Hồ Văn T.

[3] Về lệ phí: bà Ngô Thị Đ là người cao tuổi, nên Đ miễn lệ phí theo quy định của pháp luật.

[4] Đối với đề nghị của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp là có cơ sở phù hợp với pháp luật như đã phân tích nêu trên, nên Đ chấp nhận.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ: khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 369, Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Điều 19, Điều 22, Điều 46, Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 53 của Bộ luật dân sự năm 2015; điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

1. Chấp nhận toàn bộ yêu cầu của bà Ngô Thị Đ.

Tuyên bố: ông **Hồ Văn T** - sinh năm 1967. Nơi cư trú: số 19 Đinh Tiên Hoàng, tổ dân phố 12, khu phố Giang Hải 1, thị trấn Phan Rí Cửa, huyện T, tỉnh Bình Thuận là người mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Ngô Thị Đ (mẹ của ông Hồ Văn T) là người đại diện theo pháp luật cho ông Hồ Văn T; mọi giao dịch dân sự của ông Hồ Văn T phải do bà Ngô Thị Đ xác lập, thực hiện.

2. Lệ phí: bà Ngô Thị Đ là người cao tuổi, nên Đ miễn lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTV-QH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016, về việc quy định mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án của Ủy Ban Thường Vụ Quốc Hội.

3. Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày công bố quyết định. Viện kiểm sát các cấp có quyền kháng nghị quyết định theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Nơi nhận:
-VKSND (huyện + tỉnh);
-THADS huyện;
- Đương sự;
- Lưu HS+VP.

THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Văn Thạch